

Öğretmen Adaylarının Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitime Yönelik Tutumları*

Teacher Candidates' Attitudes towards Education of Gifted Students

İlke EVİN GENCEL**, İsmail SATMAZ***

Öz

Üstün yetenekli öğrenciler, eğitim sürecinde yeterli desteği buldukları zaman, toplumların gelişiminde etkin olma potansiyeline sahiptirler. Bu nedenle üstün yeteneklilerin eğitimi için uygun koşulların oluşturulmasında öğretmen yönlendirmesi gerekmektedir. Üstün yetenekli öğrencilerin potansiyellerinin ortaya çıkarılmasında, öğretmenlerin üstün yeteneklilerin eğitimine yönelik olumlu duyuşsal özellikler taşıması önemli faktörlerden biridir. Bu araştırmada, öğretmen adaylarının üstün yeteneklilerin eğitimine ilişkin tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Tarama modelindeki araştırmanın katılımcıları, Marmara Bölgesi'nde bulunan üç devlet üniversitesinin eğitim fakültelerinde çeşitli bölümlerde son sınıfa devam eden öğrencilerdir (N=449). Veri toplama aracı olarak Üstün Yetenekliler Eğitime İlişkin Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Veriler, SPSS ile analiz edilmiş, normallik testinin ardından çalışmada ele alınan bağımsız değişkenler doğrultusunda Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Araştırmada, öğretmen adaylarının üstün yeteneklilerin eğitimine ilişkin tutumlarının orta düzeyde olumlu ve olumlu aralığı arasında olduğu belirlenmiştir. Kız öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarından daha olumlu tutuma sahip olduğu, üstün yeteneklilerin eğitimiyle ilgili kitap okuyan, üstün yetenekli olarak tanılanmış birini tanıdığını ifade eden katılımcıların tutumlarının daha olumlu olduğu diğer bulgulardır.

Anahtar Kelimeler: Üstün yetenekli, üstün yetenekli eğitimi, öğretmen adayı, tutum.

Abstract

Gifted students, when adequately supported during their education process, have the potential to be influential in the development of societies. Therefore, teachers' guidance is essential to ensure the appropriate conditions for the education of the gifted. In revealing the potential of the gifted students and ensuring appropriate guidance, it is important to raise awareness among pre-service and in-service teachers. This would help promote positive attitudes towards the provision of differentiated education to gifted students and gifted students. The aim of this study is to analyse the attitudes of prospective teachers towards the education of gifted students. The participants of this survey study are senior students studying in various departments at the Faculty of Education at three state universities located in the Marmara Region in Turkey (N=449). Data were collected with the Attitude Scale for the Education of the Gifted. The data were analysed through SPSS and, following the normality test, Mann-Whitney U test was done in accordance with the independent variables of the study. The results showed that the attitudes of the prospective teachers towards the education of gifted students fall within the upper limit of the moderately positive range and the lower limit of the positive range. In addition, the attitudes of the female prospective teachers were more positive than that of the male prospective teachers. Finally, the attitudes of the participants who reported having acquaintances diagnosed as gifted and read books on the education of the gifted were more positive.

Keywords: Gifted and talented students, education of the gifted, teacher candidates, attitude towards the gifted

Gönderilme Tarihi: 08.05.2017

Kabul Tarihi: 22.06.2017

* Bu çalışmanın bir kısmı 4. Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi'nde sözlü bildiri sunulmuştur.

** Doç. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, ilkegencel@comu.edu.tr

*** Matematik Öğretmeni, Çanakkale Turgut Reis Ortaokulu, ismailsatmaz@gmail.com

Giriş

Birey, toplum ve devlet birbiriyle ilişkili unsurlardır. Bireylerin eğitim, bilgi birikimi ve donanımlarının yüksek olması toplumları güçlü kılmaktadır. Günümüzde bir bireyin kurmuş olduğu bir şirketin ekonomik gücü onlarca devletin ekonomisinden daha değerli olabilmektedir. Şüphesiz ki bu şirketleri kuran bireyler üstün özelliklere sahip bireylerdir. Üstün veya özel yetenekli bireyler doğru yapılandırılmış bir eğitimle insanlık tarihi için önemli işlere imza atabilecek potansiyele sahiplerdir (Keskin, Samancı ve Aydın, 2013). Kimilerince üstün özellikli, üstün zekâlı, üstün yetenekli, özel yetenekli veya parlak olarak adlandırılan, yaşıtlarına göre farklı özellikler gösteren çocuklar hayati öneme sahip kişilikler olarak görülmektedir. Tarihin her bölümünde topluluğun liderliğini üstlenmiş, yaratıcı, kahraman, karşılaştıkları sorunları çözmede üstün gücü olan, sezgileri, icatları ve keşifleriyle insanlığı yönlendirmiş özel yetenekli kişilere rastlanmaktadır. Örneğin; Platon, Aristo, Sokrates, Konfüçyüs gibi pek çok açıdan üstünlüklerini ortaya koyan bilim insanlarının yanında Teoman Han, Fatih Sultan Mehmet, Gandhi, Mandela ve en yakın örnek Mustafa Kemal Atatürk, dünyayı liderlik özellikleriyle etkileyen kişilerdendir (Akarsu, 2004). Üstün yetenekli öğrenciler, bilgi düzeyi, öğrendiklerini geri getirme, bilgiyi işleme hızı, yürütücü biliş becerisi, sorun çözme yeteneği, farklı ilgi alanlarında yüksek başarı gösterme kapasitesi, sözel-sayısal beceri, öğrenme merakı bakımından akranlarından farklı ve üstün özellikler gösteren, farklı bilişsel ve duyuşsal gereksinimleri olan, bu özellikleri uzmanlarca tanımlanmış olan öğrencilerdir (Reis ve Sullivan, 2008; Renzulli, 2004; Robinson ve Clinkenbeard, 2008).

Üstün yetenekli öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal gereksinimleri diğer öğrencilerden farklıdır. Toplumun en fazla %2'lik bir kısmını oluşturan üstün yetenekliler, eğitim sürecinde yeterli desteği bulamadıkları takdirde hem kendi toplumları hem diğer toplumların gelişmesi için önemli işler başarma potansiyellerini kullanamamaktadır. Bu durum, dünyanın gelişmesine katkı sağlayabilecek bu bireylerin etkisiz, mutsuz bireylere dönüşmesine neden olmaktadır. Türkiye'de MEB 1993 yılından itibaren üstün yetenekli öğrencilerin eğitimiyle ilgili çalışmalara başlamış, 2000'li yıllardan itibaren bu çalışmalar yoğunlaşmıştır. Ülke genelinde gerçekleştirilen tanımlamanın ardından üstün yetenekli olduğu uzmanlar tarafından saptanan öğrenciler, örgün eğitimlerinin yanı sıra belirlenen zaman dilimlerinde bilim ve sanat alanlarında eğitim almak üzere Bilim ve Sanat Merkezlerine (BİLSEM) devam etmektedir.

Üstün yetenekli öğrencilerin eğitime önem veren toplumlar hem yerel hem evrensel gelişmeye katkıda bulunmaktadır (Colengelo ve Davis, 2002). Ancak diğer toplumlarda bu öğrenciler, genellikle gereksinimlerine göre düzenlenmemiş eğitim ortamlarıyla karşılaşmaktadır. Bu ortamlar, onların yüksek öğrenme merak ve taleplerine cevap vermekten uzaktır. Üstün yeteneklilerin potansiyellerinin geliştirilebilmesi için öğretmenlerin onların bilişsel, duyuşsal ve sosyal gereksinimlerinin farkında olması, farklı ve uygun öğretim strateji ve tekniklerini uygulaması, öğretim sürecinde teknolojiye yararlanması önemlidir. Üstün yetenekli öğrenciler yüksek öğrenme ve gelişme potansiyeline sahip olsa da öğretmen destek ve yönlendirmesine gereksinim duymaktadır (Clark, 2002; Gagne, 2010). Bu bakımdan öğretmen, uygun öğrenme koşullarını oluşturma ve sürdürmede önemli bir faktördür (Cross, Cross ve Frazier, 2013). Üstün yetenekli öğrenciler, sınıfta çoğunluğu oluşturan diğer öğrencilerden çok farklı özelliklere sahiptir. Öğretmenlerin onlar için ayrı bir çaba göstermelerinin, üstün yeteneklilerin eğitime ilişkin olumlu tutum geliştirmiş olmalarıyla ilişkili olduğu ifade edilmektedir (Allodi ve Rydelius, 2008; Hong, Greene ve Hartzell, 2011). Öğretmenlerden beklenen, farklı öğretim stratejileri uygulayarak öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerini ve yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olmalarıdır (Rogers, 2007; Sak, 2010).

Tutumların, bireylerin davranışlarıyla olan ilişkisi nedeniyle (Bohner ve Wanke, 2002) öğretmen ve öğretmen adaylarının üstün yeteneklilerin eğitime ilişkin tutumlarının incelenmesi önemlidir. Çünkü eğitimcilerin olumlu ya da olumsuz tutumları, üstün yeteneklilere yönelik davranışlarını etkilediği kadar, diğer öğrencilerin ve meslektaşlarının üstün yeteneklilerin eğitime ilişkin bakış açılarını da etkilemektedir (Krijan, Jurcec ve Boric, 2015; Smith, 2005). Bununla birlikte öğretmenlerin üstün yeteneklilerin eğitimiyle ilgili bazı duyuşsal çelişkiler yaşadığını, beklenen düzeyde olumlu tutum geliştirmediklerini ortaya koyan araştırmalar bulunmaktadır (Begin ve Gagne, 1994; Cross,

Cross ve Frazier, 2013; Drain, 2008; McCoach ve Siegle, 2007; Tortop, 2014). Öğretmenlerin üstün yeteneklilerin eğitimine ilişkin olumsuz tutuma sahip olduğunu belirleyen çalışmalar (Chessman, 2010; Darin, 2008) da mevcuttur. Buna karşın Allodi ve Rydelius, (2008), Krijan, Jurcec ve Boric (2015), Troxclair (2013) ve Watts (2006) üstün yeteneklilerin eğitimine ilişkin öğretmen tutumlarının olumlu olduğunu, Lassig (2003) ve Megay-Nespoli (2001) de üstün yeteneklilerin eğitimiyle ilgili ek eğitim almanın tutumu olumlu etkilediğini belirlemiştir. Benzer çelişki alanyazındaki diğer yazarlar tarafından da ifade edilmektedir. Bazı yazarlar üstün yeteneklilerin diğerlerinden ayrı koşullarda eğitim görmesinin demokratik eğitim anlayışına aykırı biçimde ayrıcalıklı bir grup oluşturacağını savunurken (McDaniel, 2002; Colangelo ve Davis, 2003), diğerleri bu görüşün aksine üstün yeteneklilere sağlanan farklı eğitim ortamlarının demokratik eğitim anlayışının bir gereği olduğunu belirtmektedir (Renzulli, 2012; Tomlinson ve Allan, 2000). Öğretmenlerin üstün yetenekli öğrencilere farklı eğitim verilmesinin, bu öğrencilerin kendilerini diğerlerinden elit ve üstün görmelerine neden olduğunu düşünmeleri üstün yeteneklilerin eğitimine yönelik olumsuz tutum geliştirmelerine neden olmaktadır. Bu sebeple öğretmenlerin hizmet öncesi ve hizmet sırasında üstün yetenekli öğrencilere karşı olumlu tutum geliştirme yönünde bilinçlendirilmeleri gereklidir (Lassig, 2003).

Üstün yetenekli öğrencilerin okul günlerinde zamanlarının çoğunu sınıfta öğretmenleriyle geçirdiği düşünüldüğünde, eğitimcilerin ve eğitimci adaylarının üstün yeteneklilerin eğitimi konusunda olumlu tutum geliştirmeleri ya da olumsuz tutumdansa en azından nötr tutuma sahip olmaları önemlidir. Eğitimcilerin bu yöndeki tutumlarının üstün yetenekli öğrencilerin uygun eğitim almalarını ve özellikle onların tanılanmaları aşamalarını direkt olarak etkilediği ifade edilmektedir (Chipego, 2004; Plunkett, 2000). Öğretmenlerin üstün zekalı ve üstün yetenekli olarak doğmuş olan öğrencilerden çekinebildiğini, hatta onlar karşısında yetersiz kalmaktan korktuklarını ve bazen onlara karşı kıskançlık bile hissedebildiklerini belirleyen çalışmalar bulunmaktadır (Geake ve Gross, 2008). Öğretmenlerin üstün yeteneklilere ve üstün yeteneklilerin eğitimine ilişkin tutumlarının en önemli belirleyicilerinden birinin, onların hizmet öncesi eğitim süreçleri olduğu belirtilmektedir. Bir konudaki tutum ile o konu hakkındaki bilgi düzeyi ayrılmaz şekilde iç içedir. Hizmet öncesinde üstün yeteneklilerin özellikleri ve onların eğitim gereksinimleri hakkında ne kadar çok bilgi edinilirse o kadar bilinçli ve olumlu tutum sahibi olunması beklenmektedir (Cashion ve Sullenger, 2000; Chipego, 2004; Plunkett, 2000). Nitekim olumlu duyuşsal özellikler geliştirmek için, herhangi bir bölüm farkı gözetmeksizin öğretmen eğitiminde üstün yeteneklilerin eğitimine yönelik derslerin bulunması gerektiği ifade edilmektedir (Curtis, 2005; Clinkenbeard ve Kollhoff, 2001). Feiman Nemser (2001) ve Chan (2001) da henüz mesleğe başlamamış öğretmen adaylarının inanç ve tutumlarının, özellikle üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine yönelik tutumlarının, mesleğe başladıklarıandaki öğretme davranışlarını ve öğretmeye yönelik tutumlarını etkilediğini ifade etmektedir.

Öğretmen adaylarının üstün yeteneklilerin eğitimine ilişkin tutumları onların öğretme-öğrenme sürecindeki davranışlarını, öğrencileri arasında üstün yeteneklilerin olup olmadığını tespit etmeye çalışmadaki istekliliğini etkileyecektir. Bu açıdan mevcut durumun tespit edilmesi, gerekli değişikliklerin yapılması için başlangıç noktası olacaktır (Bohner ve Wanke, 2002; Davis ve Rimm, 2004; Schwartz, 2016). Bu bağlamda, hem alanyazında öğretmen ve öğretmen adaylarının üstün yeteneklilerin eğitimine ilişkin tutumları konusunda farklı bulguların olması, hem Türkiye’de MEB tarafından son yıllarda üstün yetenekli öğrencilerin tanılanması ve eğitilmesi konusunda önemli çalışmaların bulunması ve buna rağmen konuyla ilgili yapılan çalışma sayısının yetersiz olduğunun gözlenmesi, bu araştırmanın yapılmasının gerekçesini oluşturmuştur. Bu gerekçeye dayanarak araştırmanın amacı; öğretmen adaylarının üstün yeteneklilerin eğitimine yönelik tutumlarını belirlemektir. Araştırmada, aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Öğretmen adayları, üstün yeteneklilerin eğitimine ilişkin tutumları bakımından nasıl bir dağılım göstermektedir?
2. Öğretmen adaylarının üstün yeteneklilerin eğitimine ilişkin tutumları onların cinsiyetine, üstün yetenekli olarak tanılanmış tanıdığı olma, üstün yeteneklilerle ilgili kitap okuma ve eğitim alma durumlarına göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Bu araştırma, genel tarama modellerinden tekil tarama biçiminde desenlenmiştir. İlişkisel taramadan farklı olarak tekil taramada, araştırma kapsamına alınan değişkenler ayrı ayrı betimlenip mevcut durum ortaya konmaktadır (Creswell, 2005).

Katılımcılar

Araştırmacılar için zaman ve işgücü açısından kolay ulaşılabilir olması sebebiyle seçilen Marmara Bölgesi'ndeki üç devlet üniversitesi eğitim fakültesi son sınıf öğrencilerinden gönüllü olan 449 öğretmen adayı, basit rastlantısal örnekleme yoluyla araştırmanın katılımcılarını oluşturmuştur. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının %52.3'ü kız (n=235), %47.7'si erkektir (n=214).

Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı olarak Gagne ve Nedau (1985) tarafından geliştirilen ve Tortop (2014) tarafından 347 öğretmen katılımıyla, dil geçerliği, yapı geçerliği ve güvenirlikle ilgili çalışmaları yapılarak Türkçeye uyarlanan "Üstün Yetenekliler Eğitimine İlişkin Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Beşli Likert tipindeki ölçek 7 olumlu, 7 olumsuz ifade olmak üzere 14 maddeden oluşmaktadır ve olumsuz ifadeler ters puanlanmaktadır. Ölçek, 'Üstün Yeteneklilerin İhtiyaçları ve Destek' (ÜYİD), 'Üstün Yeteneklilere Özel Hizmetlere Karşı Olma' (ÜYÖHKO) ve 'Özel Yetenek Sınıfları Oluşturma' (ÖYSO) alt boyutlarından ve ölçek genelinden alınan puanlar açısından yorumlanmaktadır. Ölçeğin Türkçeye uyarlama çalışmasında hesaplanan Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı alt boyutlar ve geneli için sırasıyla; .72, .61, .74 ve .79'dur. Bu çalışmada ise .67, .71, .68 ve .69 olarak belirlenmiştir.

İşlem

Veri toplama aracı, 2015-2016 eğitim öğretim yılının Nisan-Mayıs aylarında Marmara Bölgesi'nde bulunan üç devlet üniversitesinin eğitim fakültelerinde uygulanmış ve araştırmanın verileri elde edilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmanın verileri SPSS 20.00 programıyla çözümlenmiştir. Öncelikle ölçeğin geneli ve alt boyutlardan elde edilen puanlar açısından dağılımın normalliği kontrol edilmiştir. Kolmogorov-Smirnov Tek Örneklem Testi değerlerinin anlamlı olduğu ($p < .05$) görülmüş, dağılımın normal olmadığı sonucuna varılmıştır. Ek olarak çarpıklık ve basıklık katsayıları incelenmiş, +1 ve -1'i aşan değerler olduğu görülmüştür. Araştırmanın soruları doğrultusunda betimsel istatistikler ile Mann-Whitney U testi kullanılmıştır.

Bulgular

Öğretmen Adaylarının Üstün Yeteneklilerin Eğitimine Yönelik Tutumlarına İlişkin Bulgular

Öğretmen adaylarının üstün yeteneklilerin eğitimine yönelik tutumları açısından dağılımını belirlemek için betimsel istatistikler kullanılmış, bulgular Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1

Öğretmen Adaylarının Üstün Yeteneklilerin Eğitimine Yönelik Tutum Ölçeğinden Aldıkları Puanlara İlişkin Betimsel İstatistik Değerleri

	N	$\bar{X}$	S	En Yüksek	En Düşük	Alınabilecek En Yüksek
ÜYİD	449	26.40	3.93	32	7	35
ÜYÖHKO	449	6.54	2.22	12	3	15
ÖYSO	449	11.66	2.96	17	5	20
TOPLAM	449	46.60	6.50	67	17	70

Tablo 1 incelendiğinde, katılımcıların ölçekten elde ettikleri puan ortalamalarının Üstün Yeteneklilerin İhtiyaçları ve Destek alt boyutu için 26.40, Üstün Yeteneklilere Özel Hizmetlere Karşı Olma alt boyutu için 6.54, Özel Yetenek Sınıfları Oluşturma alt boyutu için 11.66 ve ölçeğin geneli için 46.60 olarak hesaplandığı görülmektedir. İkinci alt boyuttan alınan düşük puan, olumlu tutum göstergesidir. Ölçekten elde edilen puanların yorumlanması için alınabilecek en yüksek ve en düşük puan farkının Likert grup sayısına oranıyla ölçek aralığı genişliği hesaplanmıştır (Tekin, 1993). Katılımcıların ölçekten elde ettiği puanların orta düzeyde olumlu aralığının üst, olumlu aralığının alt sınırında olduğunu görülmüştür.

Öğretmen Adaylarının Üstün Yeteneklilerin Eğitimine Yönelik Tutumlarının Cinsiyet, Üstün Yetenekli Tanındığı Olma, Üstün Yeteneklilerle İlgili Kitap Okuma ve Eğitim Alma Durumlarına Göre İncelenmesine İlişkin Bulgular

Öğretmen adaylarının üstün yeteneklilerin eğitimine yönelik tutumlarının onların cinsiyetine, üstün yetenekli olarak tanınmış tanındığı olma, üstün yeteneklilerle ilgili kitap okuma ve eğitim alma durumlarına göre anlamlı farklılık gösterip göstermediği Mann-Whitney U testi ile incelenmiştir. Cinsiyet değişkenine ilişkin bulgular Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2

Öğretmen Adaylarının Üstün Yeteneklilerin Eğitimine Yönelik Tutum Ölçeğinden Aldıkları Puanların Cinsiyet Değişkeni Açısından Mann-Whitney U Testi Sonuçları

	Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
ÜYİD	Kız	235	241.14	56667.50	21352.500	.005*
	Erkek	214	207.28	44357.50		
ÜYÖHKO	Kız	235	199.75	58729.00	19741.000	.000*
	Erkek	214	248.00	42746.00		
ÖYSO	Kız	235	221.91	52148.00	24418.000	.595
	Erkek	214	228.40	48877.00		
TOPLAM	Kız	235	239.09	56186.00	21834.00	.016*
	Erkek	214	209.53	44839.00		

*p<.05

Tablo 2’ye göre kız öğretmen adaylarının üstün yeteneklilerin ihtiyaçları ve destek alt boyutu puanlarının sıra ortalaması (241.14) erkek öğretmen adaylarının puanlarının sıra ortalamasından anlamlı biçimde yüksektir (U=30428,26, p<.05). Tablo 1’de açıklandığı üzere ikinci alt boyuttan alınan düşük puan olumlu tutum göstergesidir. Buna göre kızların, üstün yeteneklilere özel hizmet

sunulmasına erkeklerden daha olumlu baktığı söylenebilir ($U=19741.000$, $p<.05$). Toplam puanlar açısından da sonucun kız öğretmen adayları lehine olduğu görülmektedir ($U=21834.00$, $p<.05$).

Katılımcıların üstün yeteneklilerin eğitimine ilişkin tutumları, üstün yetenekli olarak tanılanmış bir tanıdığı olma durumuna göre incelenmiş ve bulgular Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3

Öğretmen Adaylarının Üstün Yeteneklilerin Eğitimine Yönelik Tutum Ölçeğinden Aldıkları Puanların Üstün Yetenekli Tanılanmış Tanıdığı Olma Değişkeni Açısından Mann Whitney U Testi Sonuçları

	Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
ÜYİD	Var	45	236.26	10631.50	8583.500	.47
	Yok	404	223.75	90393.50		
ÜYÖHKO	Var	45	209.10	9409.50	8374.500	.38
	Yok	404	226.77	91615.50		
ÖYSO	Var	45	203.86	9173.50	8338.500	.24
	Yok	404	227.36	91851.50		
TOPLAM	Var	45	212.03	9541.50	8506.500	.47
	Yok	404	226.44	91483.50		

$p>.05$

Tablo 3'te görüldüğü gibi katılımcıların veri toplama aracından elde ettiği puanlar, üstün yetenekli olarak tanılanmış tanıdığı olma değişkenine göre istatistiksel açıdan farklılık göstermemektedir ($U=8506.500$, $p>.05$). Tablo 3'te dikkat çeken diğer sonuç; katılımcıların üstün yetenekli tanılanmış tanıdığı olma oranının yüksek olmasıdır.

Katılımcıların üstün yeteneklilerin eğitimine yönelik tutumlarının, üstün yeteneklilerle ilgili kitap okuma durumuna göre farklılık gösterip göstermediğine ilişkin bulgular Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4

Öğretmen Adaylarının Üstün Yeteneklilerin Eğitimine Yönelik Tutum Ölçeğinden Aldıkları Puanların Üstün Yeteneklilerle İlgili Kitap Okuma Değişkeni Açısından Mann-Whitney U Testi Sonuçları

	Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
ÜYİD	Okudu	157	239.89	37663.00	20584.000	.07
	Okumadı	292	216.99	63362.00		
ÜYÖHKO	Okudu	157	217.02	37072.50	21669.500	.33
	Okumadı	292	229.29	66952.50		
ÖYSO	Okudu	157	238.77	37486.50	20760.500	.09
	Okumadı	292	217.60	63538.50		
TOPLAM	Okudu	157	231.26	36308.50	21938.500	.45
	Okumadı	292	221.63	64716.50		

$p>.05$

Tablo 4 incelendiğinde, veri toplama aracının alt boyutlarından ve genelinden elde edilen puanların üstün yeteneklilerin eğitimine ilişkin kitap okuduğunu ifade eden öğretmen adayları lehine olduğu görülmektedir. Ancak puanlarda gözlenen bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı belirlenmiştir ($U=21938.500$, $p>.05$).

Katılımcıların tutum puanları, üstün yeteneklilerle ilgili eğitim alma durumuna göre incelenerek sonuçlar Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5

Öğretmen Adaylarının Üstün Yeteneklilerin Eğitimine Yönelik Tutum Ölçeğinden Aldıkları Puanların Üstün Yeteneklilerle İlgili Eğitim Alma Değişkeni Açısından Man-Whitney U Testi Sonuçları

	Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
ÜYİD	Aldı	121	250.70	30335.00	16734.000	.01*
	Almadı	328	215.52	70690.00		
ÜYÖHKO	Aldı	121	215.33	26054.50	18673.500	.33
	Almadı	328	228.57	74970.50		
ÖYSO	Aldı	121	242.81	29379.50	17689.500	.07
	Almadı	328	218.43	71645.50		
TOPLAM	Aldı	121	238.88	28904.50	18164.500	.16
	Almadı	328	219.88	72120.50		

* $p<.05$

Tablo 5'te üstün yeteneklilerle ilgili eğitim aldığını ifade eden katılımcıların üstün yeteneklilerin eğitimine yönelik tutum ölçeği puanlarının diğerlerinden yüksek olduğu görülmektedir. Bu farklılık, üstün yeteneklilerin ihtiyaçları ve destek alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlıdır ($U=16734.000$, $p<.05$).

Tartışma ve Sonuç

Öğretmen ve öğretmen adayları, bir anlamda, parçası oldukları toplumun değerlerini yansıtmaktadır. Bu durum, üstün yeteneklilerin eğitimine yönelik tutum için de geçerlidir. Öğretmen adaylarının üstün yeteneklilerin eğitimine ilişkin tutum geliştirmesinde her zaman bilimsel temeller olmadığı, ön yargı ve mitlerin de etkili olduğu düşünüldüğünde, sonraki aşamaların başlangıcı olarak konuya ilişkin bilinç ve tutum düzeyinin belirlenmesi önemlidir (Krijan, 2015; Troxclair, 2013). Bu araştırmada, öğretmen adaylarının üstün yeteneklilerin eğitimine ilişkin tutumlarının orta düzeyde olumlu aralığının üst, olumlu aralığının alt sınırında olduğu belirlenmiştir. Bu bulgu, Chipego (2004), Krijan (2015), Megay-Nespoli (2001), Pierce ve Adam (2003) tarafından katılımcıları öğretmen ve öğretmen adaylarının oluşturduğu çalışmalarda ulaşılan sonuçlarla tutarlıdır. Chessman (2010), Lassig (2009), Lewis ve Milton (2005) ile Troxclair (2013) tarafından yapılan çalışmalarda ise olumlu tutuma sahip olma düzeyinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Geake ve Gross (2008) ise öğretmenlerin, topluma uyumsuz davranışlar da gösterebilmeleri nedeniyle, üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine yönelik olumsuz tutuma sahip olduğunu belirlemiştir.

Türkiye'de konuyla ilgili sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır. Güneş (2015) ve Tortop (2014) öğretmen adaylarının üstün yeteneklilerin eğitimine ilişkin tutum puanlarının kararsız-olumlu sınırında olduğunu saptamış, bu durumu konuyla ilgili sürekli ve tutarlı bir eğitim politikasının geliştirilmemiş olmasıyla ilişkilendirmiştir. Eraslan Çapan (2010), öğretmen adaylarının üstün yeteneklilerin eğitimine ilişkin görüşlerini geliştirdikleri metaforlar yoluyla belirlemeye çalıştığı araştırmasında, üretilen metaforların genellikle olumlu olduğunu belirlemiştir. Hem bu araştırma

hem alanyazındaki diğer araştırma bulguları hizmet öncesi öğretmen eğitimi sürecinde üstün yeteneklilerin eğitime ilişkin olumlu duyuşsal özelliklerin kazandırılmasına yönelik çalışmaların yapılması gerektiğini ortaya koymaktadır. Çünkü üstün yetenekli öğrencilerin tanınması süreci, öğretmenlerin gözlem ve görüşleriyle başlatılmaktadır. Öğretmenlerin konuya ilişkin bilgi düzeylerinin yüksek, tutumlarının olumlu olması, sürecin sağlıklı işleminde önemli bir etken olacaktır. Bu durum, Chipecto (2004) tarafından da vurgulanmış ve özellikle öğretmenlerin hizmet öncesi eğitim sürecinin, onların üstün yeteneklilerin eğitime yönelik tutumlarının önemli bir belirleyicisi olduğu ifade edilmiştir. Plunkett (2000) da bilgi ve tutumun birbirinden ayrılamayacak iki kavram olduğuna, öğretmen adaylarına üstün yeteneklilerle ilgili gerekli bilgilerin kazandırılmasının önemine dikkat çekmiş, özel eğitim bölümü dışındaki bölümlerde üstün yetenekliler, üstün yeteneklilerin eğitimi gibi konulara değinilmediğini vurgulamıştır. Clinkenbeard ve Kollhof (2001) da, genel itibariyle öğretmen adaylarının üstün yetenekli öğrenci eğitime hazırlıksız olduğunu, meslek yaşantılarında üstün yetenekli öğrenciyle karşılaştığında ön yargılarıyla hareket ederek korkuyla karışık yetersizlik duygusu yaşadığını ifade etmektedir. Tüm bunlardan hareketle, program geliştirme ve özel eğitim uzmanlarının hizmet öncesi ve hizmetiçi öğretmen eğitimi için üstün yeteneklilerin eğitime ilişkin öğretim programlarının geliştirilmesinde işbirliği yapmaları sağlanmalıdır.

Bu araştırmada kız öğretmen adaylarının üstün yeteneklilerin eğitime yönelik tutumlarının erkek öğretmen adaylarından daha olumlu olduğu belirlenmiştir. Alanyazında benzer sonuçlara ulaşan çalışmalar olduğu gibi (Allodi ve Rydelius; 2008; Curtis, 2005; Chipecto, 2004; Tortop, 2014), erkek eğitimcilerin özel eğitime gereksinim duyan öğrencilere yönelik tutumunun daha olumlu olduğunu belirleyen (Ashrey, 2009) ve üstün yeteneklilerin eğitime ilişkin tutumun cinsiyet değişkeninden bağımsız olduğunu ifade eden çalışmalar (Carrington ve Bailey, 1999; Güneş, 2015; Polyzopolou, Kokaridas, Patsiaouras ve Garı, 2014) da bulunmaktadır. Farklı ülke ve kültürlerde yapılan araştırmalarda farklı bulgulara ulaşılmış olması, konuyla ilgili çalışma sayısının artırılması ve kültürlerarası karşılaştırmaların yapılması gerektiğini düşündürmektedir. Öte yandan çalışmalarda özbidirime dayalı ölçeklerle veri toplanmıştır. Konuyla ilgili nitel ve karma yöntemle desenlenmiş araştırmaların sürdürülmesi alanyazına katkı sağlayacaktır.

Üstün yeteneklilerin eğitimiyle ilgili kitap okuyan ve çevresinde üstün yetenekli olarak tanınmış kişilerin olduğunu ifade eden katılımcıların tutumlarının daha olumlu olduğu ancak bunun istatistiksel açıdan önemli olmadığı belirlenmiştir. Bu bulgular alanyazınla örtüşmektedir (Bangel, Enersen ve Capobianco, 2006; Eraslan Çapan, 2010; Carman, 2011). Her ne kadar istatistiksel açıdan farklılık tespit edilmemiş de olsa üstün yeteneklilerle iletişim kurmanın ve onlarla aynı ortamlarda bulunmanın üstün yeteneklilerin tanınması ve eğitim almasına yönelik tutumu olumlu etkilediği ifade edilmektedir (Plunkett, 2000). Bu bağlamda öğretmen adaylarının eğitim sürecinde okul deneyimi, öğretmenlik uygulaması ya da topluma hizmet uygulaması gibi derslerde BİLSEM’lerde bulunmaları ve üstün yetenekli öğrencilerle zaman geçirmelerinin sağlanması önerilebilir.

Araştırmada, üstün yeteneklilerle ilgili eğitim aldığı ifade eden katılımcıların genel olarak daha olumlu tutuma sahip olduğu, bunun üstün yeteneklilerin ihtiyacı ve destek alt boyutunda anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Alanyazındaki çalışmalar bu bulguyu destekler niteliktedir (Al-Makhalid, 2012; Carly, 2009; Lassig, 2003; McCoah ve Siegel, 2007; Megay-Nespoli, 2001; Plunkett, 2000; Şahin ve Levent, 2015). Bu bulgu aynı zamanda, öğretmen adaylarının eğitim sürecinde üstün yeteneklilerin özellikleri ve gereksinimleri konusuna yer verilmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır. Özellikle öğretim ilke ve yöntemleri, sınıf yönetimi gibi derslerde üstün yeteneklilerin gereksinimleri de dikkate alınmalıdır. Öğretmen adaylarının konuyla ilgili yansımalar yapmasına olanak sağlanmalıdır.

Bu araştırmanın önemli sınırlılığı; özbidirime dayalı nicel verilere dayanması ve sadece bir bölgedeki öğretmen adaylarının görüşlerini temsil etmesidir. Ancak Türkiye’de yapılmış olan az sayıdaki çalışma düşünüldüğünde alanyazına katkı sağlayacağına, program geliştirme uzmanlarının ve öğretmen eğitimi alanında çalışma yapanların konuya ilgilerini çekmeye yardımcı olacağına inanılmaktadır. Farklı bölgelerdeki öğretmen adaylarının, BİLSEM bulunan ve bulunmayan illerdeki eğitimcilerin ve öğretmen adaylarının görüşleri incelenebilir. Nitel, karma ya da deneysel gibi farklı yöntemlerle desenlenecek çalışmalarla konuyla ilgili daha derin bilgi edinilebilir.

Kaynakça

- Akarsu, F. (2004). Enderun: Üstün yetenekliler için saray okulu. 1. Türkiye üstün yetenekli çocuklar kongresi seçilmiş makaleler kitabı (ss. 97-101). İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
- Allodi, W. & Rydelius, P-A. (2008). The needs of gifted children in context: a study of Swedish teachers' knowledge and attitudes. Paper presented at the ECHA conference Prague, Czechoslovakia /online/. Retrieved on 8th December 2012 from <http://www.academia.edu/>
- Al-Makhalid, K. A. (2012). Primary teachers attitudes and knowledge regarding gifted pupils and their education in the Kingdom of Saudi Arabia (Doctoral dissertation). University of Manchester, UK /online/. Retrieved on 4th January 2013 from <https://www.escholar.manchester.ac.uk/>
- Ashry, F. R. (2009). General education pre-service teachers' attitudes toward inclusion in Egypt. (Doctoral dissertation), University of Florida, United States. Retrieved from Proquest Dissertations and Theses database.
- Bangel, N., Enersen, D., Capobianco, B., & Moon, S. M. (2006). Professional development of preservice teachers: Teaching in the Super Saturday Program. *Journal for the Education of the Gifted*, 29, 339-361.
- Bégin, J. & Gagné, F. (1994). Predictors of attitudes toward gifted education: A review of the literature and blueprints for future research. *Journal for the Education of the Gifted*, 17, 161-179.
- Bohner, G. & Wänke, M. (2002). *Attitudes and attitude change*. East Sussex: Psychology Press.
- Carman, C. A. (2011). Stereotypes of giftedness in current and future educators. *Journal for the Education of the Gifted*, 34(5), 790-812.
- Carrington, N. G. & Bailey, S. B. (1999). How do preservice teachers view gifted students? Evidence from a NSW Study. *The Australasian Journal of Gifted Education*, 9, 18-22.
- Cashion, M. & Sullenger, K. (2000). 'Contact us next year': Tracing teachers' use of gifted practices. *Roeper Review*, 23 (1), 18-21.
- Chan, D. (2001). Characteristics and competencies of teachers of gifted learners: The Hong Kong Teacher Perspective. *Roeper Review*, 23(4), 197-202.
- Chessman, A. M. (2010). *Teacher attitudes and effective teaching practices for gifted students at stage 6* (Doctoral dissertation /online Retrieved from) <http://gradworks.umi.com/33/08/3308106.html> on 23rd August 2016.
- Chipego, A. (2004). *Factors associated with the attitudes of elementary level classroom teachers toward gifted education* (Doctoral Dissertation). Retrieved from Widener University UMI No. 3120729 on 23rd August 2016.
- Clark, B. (2002). *Growing up gifted: Developing the potential of children at home and at school* (6th ed.). Upper Saddle River, NJ: Merrill Prentice Hall.
- Clinkenbeard, P. R. & Kollhoff, P. B. (2001). Ten suggestions for including gifted education in preservice teacher education. *The Teacher Educator*, 36(3), 214-216.
- Colangelo, N. & Davis, G. A. (2003). Introduction and overview. In N. Colangelo & G. A. Davis (Eds.), *Handbook of gifted education* (3rd ed.) (pp. 3-10). Boston: Pearson Education.
- Creswell, J. W. (2005). *Research design*. Thousand Oaks, CA: Sage
- Cross, J. R., Cross, T. & Frazier, A. D. (2013). Student and teacher attitudes toward giftedness in a two laboratory school environment: A case for conducting a needs assessment, *NALS Journal*, 5(1), 1-22.
- Curtis, J. (2005). *Preservice teachers' attitudes toward gifted students and gifted education* (Dissertation). Teachers College, Columbia University.
- Davis, G. & Rimm, S. (2004). *Education of the gifted and talented* (5th ed.). Needham Heights, MA: Allyn & Bacon.

- Drain, D. (2008). *Teachers' attitudes and practices toward differentiating for gifted learners in K-5 general education classrooms* (Doctoral dissertation /online/) Retrieved from <http://gradworks.umi.com/33/08/3308106.html> on 23rd August 2016.
- Eraslan Çapan, B. (2010). Öğretmen adaylarının üstün yetenekli öğrencilere ilişkin metaforik algıları. *The Journal of International Social Research*, 3(12), 140-154.
- Feiman-Nemser, S. (2001). From preparation to practice: Designing a continuum to strengthen and sustain teaching. *Teachers College Record*, 103(6), 1013-1055.
- Gagne, F. (2010). Motivation within the dmgt 2.0 framework. *High Ability Studies*, 1(2), 81– 99.
- Geake, J.G. & Gross M.U.M. (2008). Teachers' negative affect toward academically gifted students. *Gifted Child Quarterly*, 52(3), 217-231.
- Güneş, A. (2015). Sınıf öğretmenlerinin üstün yetenekliler eğitimine ilişkin tutum ve öz-yeterliklerinin incelenmesi. *Üstün Zekalılar Eğitimi ve Yaratıcılık Dergisi*, 2(1), 12-16.
- Hong, E., Greene, M. & Hartzell, S. (2011). Cognitive and motivational characteristics of elementary teachers in general education classrooms and in gifted programs. *Gifted Child Quarterly*, 55(4), 250-264. <http://dx.doi.org/10.1177/0016986211418107>
- Keskin, M. Ö., Samancı, N. K. ve Aydın, S. (2013). Science and art centers: Status, problems, and solution proposals. *Journal of Gifted Education Research*, 1 (2), 78-96.
- Krijan, I. P., Jurčec, L. & Borić E. (2015). Primary school teachers' attitudes toward gifted students. *Croatian Journal of Education*, 17(3), 681-724.
- Lassig, C. J. (2003). Gifted and talented education reforms: Effects on teachers' attitudes. In Bartlett, B. and Bryer, F. and Roebuck, D., Eds. *Proceedings 1st Annual International Conference on Cognition, Language, and Special Education Research: Reimagining Practice: Researching Change 2*, pp. 141-152, Surfers Paradise, Australia.
- Lewis, E. & Milton, M. (2005). Attitudes of teachers before and after professional development. *The Australasian Journal of Gifted Education*, 14(1), 5-14.
- McCoach, D.B. & Siegel, D. (2007). What predicts teachers' attitudes toward the gifted? *Gifted Child Quarterly*, 51(3), 246-254.
- McDaniel, T.R. (2002). Mainstreaming the gifted: historical perspectives on excellence and equity. *Roeper Review*, 24, 112-115.
- Megay-Nespoli, K. (2001). Beliefs and attitudes of novice teachers regarding instruction of academically talented learners. *Roeper Review*, 23(3), 178-182.
- Plunkett, M. (2000). Impacting on teacher attitudes toward gifted students. *Australasian Journal of Gifted Education*, 9(2), 33-42.
- Polyzopoulou, K., Kokaridas, D., Patsiaouras, A. & Gari, A. (2014). Teachers' perceptions toward education of gifted children in greek educational settings. *Journal of Physical Education and Sport ® (JPES)*, 14(2), 211 - 221.
- Pierce, R. & Adams, C. (2003). *Attitudes of preservice and experience teachers toward diverse learners*. Presentations at 2003 Hawaii international conference on education. Honolulu, HI.
- Reis, S. M. & Sullivan, E. E. (2008). *Characteristics of gifted learners: consistently varied; refreshingly diverse. Methods and materials for teaching the gifted*. Waco, TX: Prufrock Press.
- Renzulli, J. S. (2004). Introduction to identification of students for gifted and talented programs. In J. S. Renzulli (Ed.), *Identification of students for gifted and talented programs* (pp. xxiii-xxiv). Thousand Oaks, CA: Corwin Press.
- Renzulli, J. S. (2012). Reexamining the role of gifted education and talent development for the 21st century: A four-part Theoretical Approach. *Gifted Child Quarterly*, 56(3) 150-159.

- Robinson, A. & Clindenbeard, P.R. (2008). History of giftedness: Perspectives from the past presage modern scholarship. In S. I. Pfeiffer (Ed.), *Handbook of giftedness in children: Psychoeducational theory, research, and best practices*. New York, NY US: Springer Science + Business Media.
- Rogers, K. B. (2007). Lessons learned about educating the gifted and talented: a synthesis of the research on educational practice. *The Gifted Child Quarterly*, 51(4), 382-396.
- Sak, U. (2010). Üstün zekâlılar-özellikleri tanılanmaları eğitimleri [*Gifted students characteristics, identification and their education*], Ankara: Maya publishing.
- Schwartz, C. R. (2016). *Ability and performance comparisons of gifted students in homogeneous and heterogeneous settings*. Walden University retrieved from <http://scholarworks.waldenu.edu/cgi/view-content.cgi?article=3336&context=dissertations> on 23rd August 2016.
- Smith, C. (2005). *Teaching gifted and talented pupils in the primary school*. London: Paul Chapman Publishing.
- Sumreungwong, U. (2003). *Preservice elementary teachers' attitudes toward the characteristics and needs of gifted children* (Doctoral dissertation), University of Northern Colorado, Colorado, United States. Retrieved from Proquest Dissertations and Theses database.
- Şahin, F. ve Levent, F. (2015). Examining the methods and strategies which classroom teachers use in the education of gifted students. *The Online Journal of New Horizons in Education*, 3(5), 73-82.
- Tirri, K. A., Tallent-Runnels, M. K., Adams, A. M., Yuen, M. & Lau, P. S. Y. (2002). Cross-cultural predictors of teachers' attitudes toward gifted education: Finland, Hong Kong, and the United States. *Journal for the Education of the Gifted*, 26(2), 112-131.
- Tomlinson, C. A. & Allan, S. D. (2000). *Leadership for differentiating schools and classrooms*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Troxclair, D. A. (2013). Preservice teacher attitudes toward giftedness. *Roeper Review*, 35, 58-64.
- Tortop, H. S. (2014). Öğretmen adaylarının üstün yetenekli ve çok kültürlü eğitime ilişkin tutumları. *Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 16-26.
- Watts, G. (2006). Teacher attitudes to the acceleration of the gifted: A case Study from New Zealand. *Gifted and Talented*, 10(1), 11-19.

Extended Abstract

Teacher Candidates' Attitudes towards Gifted Education*.

Introduction

The cognitive and affective needs of the gifted students are different than that of other students. When the gifted, making up for 2% of the society at most, are not adequately supported during their education, they cannot realize their potential to play an important role for the development of both their own society and other societies. Consequently, these individuals, who would otherwise contribute to the development of the world, may become ineffective and unhappy individuals. After being recognized as a gifted student by a nationwide program in Turkey, the gifted students continue their formal education as well as receive education in Science and Art Centers (SAC). Although gifted students have the high potential to learn and improve themselves, they need teachers' guidance and support (Clark, 2002; Gagne, 2010). In this sense, teachers are an important factor in ensuring and maintaining appropriate conditions for their education (Cross, Cross and Frazier, 2013). The special support provided by teachers to the gifted students is associated with their attitudes towards the education of the gifted (Allodi and Rydelius, 2008; Hong, Greene and Hartzell, 2011). Further, there are some studies that reveal that teachers experience certain emotional contradictions about the education of gifted students and they do not develop positive attitudes at the expected level (Begin and Gagne, 1994; Cross, Cross and Frazier, 2013; Drain, 2008; McCoach and Siegle, 2007; Tortop, 2014). The gifted students spend their time in school days mostly with their teachers at the classroom. In this sense, it is important that teachers and prospective teachers develop positive attitudes towards the education of the gifted students. The different findings in relation to the attitudes of teachers and prospective teachers towards the education of the gifted students in the literature as well as the importance paid to the diagnosis and education of the gifted students in Turkey in the recent years are the motivations behind this study.

Purpose

The purpose of this study was to determine the attitudes of prospective teachers towards the education of the gifted students, and was to reveal whether their attitudes vary depending on gender, having a relative diagnosed as gifted, reading and receiving education on gifted individuals.

Methodology

In this study a survey method was used. A total of 449 prospective teachers, who were senior students in the faculty of education at three universities in the Marmara Region in Turkey, were selected by means of simple random sampling. The participants voluntarily participated in the study. The Attitude Scale for Gifted and Their Education developed by Gagne and Nedau (1985) and adapted to Turkish by Tortop (2014) was administered as the data collection tool. The Cronbach Alpha reliability coefficient of the scale was .69. The data were analysed through SPSS 20.00. The study further used descriptive statistics in line with the questions in the study as well as performed Mann Whitney U test.

Conclusion

This study concluded that the attitudes of the prospective teachers towards the education of the gifted fell within the upper limit of the moderately positive range and within the lower limit of the positive range. Both the findings of this study and other studies in the literature indicate the necessity of further research to enable to the development of positive attitudes during the process of pre-service teacher education. Prospective teachers should be prepared for the education of the gifted students. Curriculum development and special education specialists should work in cooperation. This study revealed that the attitudes of female prospective teachers towards the education of the gifted were more positive than that of male prospective teachers. It was found that the attitudes of the participants, who reported having acquaintances diagnosed as gifted and read books on the education

* A part of this study was presented at the 4th International Congress on Curriculum and Instruction.

of the gifted were more positive. However, this was not statistically significant. Despite the lack of any statistical difference, it was reported that communicating with the gifted and spending time with them in the same place, have a positive impact on the attitude towards the diagnosis and education of the gifted (Plunkett, 2000). Prospective teachers who reported that they received education on gifted students in courses such as school experience, practice teaching, or community service at SACs, had more positive attitudes in general, which led to a significant difference in the sub-dimension of the needs of the gifted and support. The findings of the studies in the literature are consistent with such findings (Al-Makhalid, 2012; Carly, 2009; Lassig, 2003; McCoah & Siegel, 2007; Megay-Nespoli, 2001; Plunkett, 2000; Şahin and Levent, 2015). Further, this finding demonstrates the need that the education of prospective teachers should also include content on the characteristics and needs of gifted students. In particular, the courses such as teaching principles and methods, classroom management should also focus on the needs of the gifted. Prospective teachers should have the opportunity to reflect on gifted education.

The limitations of this study are that it is based on quantitative data based on self-reports and represents the reflections of prospective teachers in a single region. Yet, given the low number of relevant research in Turkey, this study could contribute to the literature and draw the attention of program development specialists and those studying in the field of teacher education. The opinions of prospective teachers in different regions as well as those of educators and prospective teachers in the cities having or lacking a SAC might be a focus of another study. Further studies, to be performed with different methods such as qualitative, mixed or experimental designs, may provide more detailed information on the subject. Further studies on the experiences of teachers working at SACs may also contribute to the literature.